

Cilla & Rolf Börj lind

Het Oog van de Nacht

A.W. Bruna Uitgevers

Voorjaar 2022

Boris zat kalm bij de fluweelzachte muur, helemaal in het zwart gekleed, met een glanzende metalen emmer naast zijn stoel. Het kwam voor dat er gasten moesten overgeven.

De salon zat vanavond vol; acht personen uit verschillende delen van de wereld. Allemaal mannen, diep weggezakt in de met rood fluweel beklede fauteuils. Ze hadden een fortuin betaald om hier te mogen zitten.

Hij had de vloerverlichting gedimd voordat ze binnenkwamen en het was bijna volledig donker in de salon. De blauwe gloed op de gezichten van de mannen was afkomstig van het aquarium dat zich een paar meter voor hen bevond. Camera's van mobiele telefoons waren niet toegestaan. De verborgen documentatie vond plaats via een piepklein gaatje in de brandmelder bij het ventilatierooster.

De man aan het eind van de rij stoelen droeg een keffiyeh met een dubbele band en een rechthoekige bril: de man naast hem was Engels en droeg een lichtblauw zijden maatkostuum dat waarschijnlijk afkomstig was van Savile Row.

Zoals gewoonlijk was het nagenoeg stil, het water dempte alle geluiden van wat zich achter de glazen wand afspeelde. Boris keek naar de gezichten van de mannen tijdens de intense voorstelling, naar hun ogen en monden, de tongen die af en toe naar buiten gleden om hun lippen te bevochtigen, de zweetdruppels die bij sommigen over hun wangen gleden. Hun perverse genot was duidelijk zichtbaar.

Toen de reflecties van het blauwe licht in de bril van de Arabier geleidelijk in rood veranderden duurde het niet lang

meer. Hij boog zijn hoofd toen het voorbij was.

Het einde duurde zelden lang.

De gasten stonden op en verlieten zwijgend de salon. Boris zette het licht van de vloerlampen hoger en keek niet achterom.

De emmer was deze keer niet nodig geweest.

Hij heette Oleksi en hij had een dood katje in zijn armen dat een tijdje geleden was doodgevroren. Zijn moeder vond het goed dat hij het voorlopig vasthield. Ze vluchtten uit Butja en zaten verborgen onder een natte deken in de laadbak van een vrachtwagen. Hun bestemming was de Poolse grens.

Het was een lange en gevaarlijke reis.

Na een tijdje stopte de chauffeur en bood hen aan om in de warme cabine te komen zitten. De voorwaarde was echter dat het dode katje achterbleef.

‘Ik wil dat beest niet in de cabine hebben.’

Alina zei tegen haar zoontje dat hij het katje in de berm moest neerleggen. Ze plukte wat graspollen en bedekte het beestje ermee. Oleksi keek met een lege blik in zijn ogen toe. Hij had de afgelopen vierentwintig uur ergere dingen gezien, dingen die hem wakker hielden.

‘Stap in.’ De chauffeur gebaarde en Alina tilde Oleksi naar binnen. Hij was zeven en had in zijn schoolbank gezeten toen een Russische bom het gebouw raakte; nu had hij het koud en hij stopte zijn handen onder zijn trui. Alina zette hem op de stoel, klom zelf ook naar binnen en sloot het portier.

De warmte in de cabine omringde hen.

‘Denk je dat we helemaal tot de grens kunnen komen?’ vroeg Alina.

‘Nee. Toen ik hier woensdag reed lagen ze in een hinderlaag en namen ze Lviv onder vuur. We kunnen proberen om verder naar het noorden te rijden, maar daar kunnen ze ook zijn. Ik laat jullie uitstappen als ik moet omkeren en dan

moeten jullie lopend verder.’

Alina keek naar de grofgebouwde man achter het stuur, een onbekende landgenoot die hen met de woorden ‘verstop je in de laadbak’ bij een kapot bushokje had opgepikt.

Hij was van plan om zo ver als hij durfde door te rijden. Ze nam aan dat hij daarna naar Butja zou terugrijden om meer vluchtelingen te helpen.

‘Bedankt dat je ons een lift geeft,’ zei ze.

Ze kwamen onderweg niet veel voertuigen tegen. De chauffeur koos kleine straten om niet ontdekt te worden. Russische pantserwapens schoten al dagenlang op vrachtwagens. Het was oorlog en ze werden aangevallen door een grote mogendheid.

Alina trok haar zoon in haar armen. Ze voelde zijn magere lichaam trillen en hoopte dat het van de kou was, hoewel ze wist dat er waarschijnlijk andere, hartverscheurende redenen voor waren.

Als we over de grens zijn, moet ik hem erover laten praten zodat hij niet alles opkropt, dacht ze met een drukkend gevoel in haar borstkas. Ze mocht niet huilen. Niet nu, niet hier, niet zolang Oleksi wakker was. Hij was onder de deken op de laadbak even op haar schoot in slaap gevallen en toen was ze ingestort. Stil, met op elkaar geperste lippen, terwijl ze ervoor zorgde dat er geen tranen op zijn gezicht vielen.

De drie in de cabine zwegen terwijl de auto het platteland op reed. De akkers waren niet bebouwd, in de dorpen zagen ze alleen oude mensen en kinderen. Geen volwassen mannen, omdat zij in de oorlog vochten. Alina probeerde te begrijpen waarom ze werden aangevallen en beschoten. Ze was opgegroeid in Butja, iets buiten Kiev, en werkte als telefoniste. Ze was nog nooit nazi’s tegengekomen, hoewel Rusland beweerde dat het ervan wemelde in Oekraïne. Liegen ze om ons te kunnen vernietigen? Ze begreep het niet, net zomin als haar vrienden en vriendinnen. Ze was eenendertig, maar de recente ge-

beurtenissen hadden haar ouder gemaakt. Ze had groeven in haar gezicht van alle doorwaakte nachten en haar voortdurende bezorgdheid over haar man Bohdan. Hij vocht in het leger en was aan het begin van de oorlog vertrokken. Ze had hem een paar keer kort aan de telefoon gehad en die keren hadden ze samen gehuild. Nu wist ze niet waar hij was en of hij nog leefde. Oleksi had de eerste tijd naar zijn vader gevraagd, maar was daarmee gestopt. De vaders van al zijn vriendjes vochten in de oorlog. Ze waren niet thuis en kwamen misschien nooit meer terug. Het deed minder pijn als ze er niet over praatten.

De vrachtwagen begon af te remmen en Alina schrok op uit haar gedachten. Werden ze nu al afgezet?

‘Waar ga je naartoe?’ De chauffeur had het zijraam naar beneden gedraaid en praatte tegen een blond tienermeisje dat in een verschoten trui in dezelfde richting als de vrachtwagen langs de weg liep. Onder de mouw van de trui was een grijs verband rond haar arm zichtbaar.

‘Naar de grens,’ zei ze.

‘Wil je meerijden?’

Het meisje knikte en liep naar de passagierskant. Alina opende het portier voor haar en trok Oleksi dichtert tegen zich aan. Het werd vol in de cabine.

‘Ik ben Alina en dit is Oleksi.’

‘Ivanna,’ zei het meisje.

‘Waar kom je vandaan?’

‘Kiev.’

‘Wat is er met je arm gebeurd?’ vroeg Oleksi. Hij wees naar het grijze verband rond Ivanna’s arm.

Ze gaf geen antwoord.

‘Je hoeft het niet te vertellen,’ stelde Alina haar gerust.

‘Ons huis...’ begon Ivanna met een afgewend gezicht te vertellen. ‘Het werd geraakt door een granaat en stortte in... Er was alleen een rokende hoop stenen over... Mijn familie werd eronder bedolven...’ Ze zweeg.

‘Ben je daardoor gewond geraakt?’ vroeg Oleksi.

Ivanna streek met haar vingers over het verband op haar onderarm en keek uit het zijraam voordat ze antwoord gaf. 'Nee.'

Alina trok Oleksi naar zich toe. Ze wilde niet dat hij nog meer vragen aan Ivanna stelde.

De chauffeur keek opzij en wees naar het dashboardkastje. 'Daar zitten koekjes en water in.'

Ivanna opende het, haalde er een pak koekjes uit en gaf het aan Alina en Oleksi. De chauffeur pakte een plastic fles water.

'Mijn katje is doodgegaan,' zei Oleksi. Hij slikte een stuk koek door. 'We hebben het in de berm achtergelaten.'

'Hoe heette hij?' vroeg Ivanna.

'Yasia. Ik heb hem onder een bruine auto gevonden. Heb jij een huisdier?'

'Nee.'

Ivanna draaide haar gezicht snel naar het zijraam en Alina zag dat Oleksi's vraag iets had geraakt waarover het meisje niet wilde praten.

Het monotone geluid van de vrachtwagenmotor was slaapverwekkend. Oleksi duwde zijn hoofd onder Alina's arm en viel in slaap. De anderen zwegen, er hoefde niets gezegd te worden. Ze waren allemaal slachtoffers van dezelfde tragedie en waren op de vlucht voor de genadeloze vernietiging.

'Wat was dat? Mama!' Oleksi schrok door de enorme knal die in de cabine klonk en wees naar de hoge vuurzuil in de verte. Alina trok haar zontje steviger tegen zich aan. Ze wist dat hij beseftte dat het geen donder of bliksem was: hij had al geleerd om onderscheid te maken tussen de vernietigende krachten van de natuur en van de mens.

'Ik moet hier stoppen,' zei de chauffeur. 'Anders wordt het te gevaarlijk.' Hij stopte naast een groot graanveld.

'Hoe ver is het tot de grens?' vroeg Alina.

'Een kilometer of twintig. De veiligste manier is om tot na Tjervonohrad door het bos te lopen. Daar zijn jullie beschermd. Probeer niet te veel in de duisternis te lopen.'

‘Waarom niet?’

De chauffeur reageerde niet. Hij wees naar het portier aan Ivanna’s kant. Ze opende het en ze stapten alle drie uit, waarna ze toekeken hoe de vrachtwagen op de weg draaide en naar Kiev terugreed.

Daarna begonnen ze door het graanveld naar het bos te lopen, omringd door rooksluizen en de geur van zwavel.

*

‘Hoe lang is het geleden dat je je uniform gedragen hebt?’ vroeg Lisa Hedqvist aan Olivia Rönning terwijl ze zich op het politiebureau omkleedden.

‘Honderd jaar geleden,’ antwoordde Olivia.

Dat was enigszins overdreven, maar ze had inderdaad maar heel kort als geüniformeerde politieagent gewerkt, eigenlijk alleen tijdens het jaar nadat ze haar opleiding aan de politieacademie had afgerond. Na dat jaar had recherchecommissaris Mette Olsäter haar ingelijfd bij de toenmalige rijksrecherche.

Ze had haar uniform dus al een hele tijd niet meer gedragen.

Nu was dat verplicht voor iedereen die naar Nynäshamn ging, dus ook voor Olivia en Lisa.

De politie van Stockholm was een speciale operatie begonnen die de naam *Accepto* had gekregen. Deze had tot doel om de mensenhandel in verband met de opvang van gevluchte Oekraïense vrouwen in kaart te brengen. Omdat de bewuste organisatie al zwaar was belast, was versterking gevraagd van de NOA, de Nationale Operatieve Afdeling. Olivia en Lisa waren twee van de rechercheurs die daarvoor waren vrijgemaakt.

De operatie was bedoeld om ter plaatse te voorkomen dat vluchtelingen door de verkeerde mensen werden benaderd en in handen van mensenhandelaren vielen om vervolgens tot prostitutie te worden gedwongen. Er waren aanwijzingen dat dit gebeurde. Mensen boden van alles aan, van vervoer tot overnachtingen en tijdelijk onderdak, en in de ergste gevallen

leidde dat tot opsluiting en gedwongen prostitutie.

Op dit moment concentreerde de operatie zich op de haven van Nynäshamn, waar de massale stroom vluchtelingen arriveerde. Dagelijks voeren er veerboten uit Gdańsk in Polen de haven in, soms met wel zevenhonderd vluchtelingen aan boord.

Olivia en Lisa gingen nu naar Nynäshamn.

Dit was niet het gebruikelijke werk van de twee vrouwen. Ze hielden zich normaal gesproken bezig met moordonderzoeken, maar mensenhandel en de uitbuiting van kwetsbare vrouwen die op de vlucht waren, waren misdrijven waaraan ze allebei een grondige hekel hadden. Lisa had bovendien zelf ervaring met seksueel misbruik en de vernedering daarvan zou ze nooit kwijtraken. Ze was dus uiterst gemotiveerd.

Voordat ze aan het werk begonnen, hadden ze urenlang verslagen gelezen over verschillende politieoperaties tegen seks-handel. Het waren afschuwelijke verhalen over vrouwen die maandenlang waren opgesloten en waren gedwongen om hun lichaam bijna vierentwintig uur per dag te verkopen. Ze werden misbruikt als seks-slavinnen door mannen die alleen geïnteresseerd waren in geld.

‘Hoe zie ik eruit?’ vroeg Olivia nadat ze haar jasje had dichtgeknoopt.

‘Het zit krap.’

‘Krap?’

‘Ik maak maar een grapje. Rijden we er in onze eigen auto naartoe?’

‘Nee, we gaan samen met Lasse en Göran.’

Lasse Tingvall en Göran Borg werkten eveneens bij de NOA en waren al een paar jaar collega's van Lisa en Olivia.

‘Laten we dan maar gaan,’ zei Lisa.

Ze liepen samen naar buiten. Het was tijd om de vluchtelingenstroom tegemoet te treden.

*

Er stonden meerdere auto's in een halve cirkel en aan de zij-kanten brandden kleine vuurbakens. Vonken vlogen de lucht in en verdwenen in de duisternis. Een hoge bouwlamp verspreidde koud licht over de plek. Enkele mannen en vrouwen in burgerkleding droegen witte plastic dozen naar een zanderig gedeelte waar verschillende dozen met het logo van het Rode Kruis op elkaar gestapeld stonden.

'Kijk!' Een vrouw met grijs haar knikte naar de bosrand. Tussen de bomen strompelden drie figuren langzaam en aarzelend dichterbij. De vrouw liep hen tegemoet en legde haar handen gekruist op haar borstkas. 'Welkom. Jullie zijn nu in Polen!' zei ze in het Oekraïens, waardoor het uitgeputte drietal besepte dat ze de grens waren overgestoken.

Alina ging bij een van de vuren zitten om zich te warmen, Oleksi hurkte naast haar en streelde haar haar. 'Ben je moe, mama?'

'Ja.'

Ze hadden bijna een etmaal zwijgend door de modder gelopen. Alina had de laatste woorden van de chauffeur niet kunnen kwijtraken. *Probeer niet te veel in de duisternis te lopen.* Door die waarschuwing was ze het grootste deel van de tocht uitermate alert geweest en haar lichaam was uitgeput.

'Jullie moeten het ijskoud hebben,' zei de vrouw.

'Ja,' antwoordde Ivanna. 'En we hebben honger.'

'We kunnen wat eten voor jullie regelen, maar jullie kunnen hier helaas niet blijven. We hebben geen tenten om in te overnachten.'

'Waar moeten we dan naartoe?' vroeg Alina.

'Er rijdt een transport naar Zweden terug om spullen die mensen gedoneerd hebben op te halen, misschien kunnen jullie meerijden.'

Alina keek naar Ivanna.

'Ik heb een nicht in Zweden, in Borås,' zei Ivanna. 'Ik wil daar graag naartoe.'

Alina had van tevoren niet bedacht wat ze moest doen als ze

de grens waren gepasseerd. Ze had geen familie buiten Oekraïne, maar had gehoord dat Oekraïense vluchtelingen goed werden opgevangen in Zweden. Daarnaast wist ze dat de Zweedse vlag dezelfde kleuren had als de Oekraïense. Het was een volkomen irrelevante gedachte, waardoor ze haar hoofd even schudde. ‘Dan gaan we met hen mee als dat mag,’ zei ze.

‘Prima.’ De vrouw draaide zich om en gebaarde naar een man die voor een moderne grijze camper stond, een Poolse Voyager. Hij schoof zijn bruine pet recht en liep naar het groepje toe.

‘Ja?’ zei hij.

‘Denk je dat je deze drie personen mee naar Zweden kunt nemen?’ vroeg de vrouw. ‘Ze zijn de grens net overgestoken.’

‘Natuurlijk kan dat.’ De man glimlachte en keek naar Alina. ‘Spreek jullie Engels?’

‘Een beetje.’

‘We rijden naar Gdańsk en nemen daar een veerboot naar Nynäshamn. Daar zijn Zweden die jullie zullen helpen. Waar komen jullie vandaan?’

‘Butja en Kiev,’ zei Alina.

‘Ik begrijp het. We gaan jullie helpen. Ga maar mee.’

‘Bedankt,’ zei de vrouw met het grijze haar.

De man liep voor hen uit naar de camper en hield de deur open. De drie stapten in en de man volgde hen.

‘Dit is het,’ zei hij. ‘Eenvoudig maar functioneel. Er zijn nog twee slaapplekken in het bovengedeelte, jullie mogen kiezen waar jullie willen slapen. Jacek en ik passen ons aan.’ De man gebaarde naar een man van middelbare leeftijd die achter het stuur zat.

Alina en Ivanna keken om zich heen. De camper had een klein keukentje, een zitgedeelte met een tafel en twee banken tegen de wanden, die in bedden konden worden veranderd. Een smalle trap leidde naar de twee andere slaapplekken.

‘Ik neem aan dat jullie uitgeput zijn,’ zei de man.

‘We zijn doodmoe en hebben honger,’ zei Ivanna.

‘En we hebben het ijskoud,’ voegde Alina eraan toe.

De man deed de deur achter haar dicht en schoof zijn pet op zijn voorhoofd naar achteren. ‘We hebben warm drinken; thee, koffie en chocolademelk. En we hebben eten. Jacek! Kun jij iets te eten pakken?’

Jacek stond op en liep naar het keukentje. Hij had een zwarte verzorgde baard. Snel haalde hij boter, brood, verschillende soorten beleg en een paar dikke Poolse worsten tevoorschijn. Hij sneed de worsten in plakken en legde ze op een snijplank die hij Ivanna voorhield. ‘Pittig maar lekker.’

Ivanna glimlachte even en nam een plak worst. Ze had er het liefst vijf genomen omdat ze zo’n honger had, maar hield zich in. De tweede man kookte water, schonk het in een glas en roerde er een paar lepels chocolaepoeder doorheen. ‘Hier,’ zei hij en hij gaf het glas aan Oleksi. ‘Blaas er eerst op, het is heet.’

Alina vertaalde voor Oleksi. Ze ging op een van de banken zitten, trok haar benen onder zich en wachtte op een kop koffie. Vanbinnen was ze een wrak, maar ze probeerde zich te vermennen. Het was hen gelukt om de oorlog te ontvluchten, het land uit te komen. Ze waren gered. Oleksi was veilig. Er waren ook goede mensen op de wereld.

De muziek die uit de autoradio klonk was slaapverwekkend en het duurde niet lang voordat Ivanna, die op de bank tegenover Alina lag, sliep. Oleksi probeerde zijn ogen open te houden, hij vond het spannend om in een camper te rijden. Alina keek naar haar zoontje met zijn donkere krullen. Het puntje van zijn tong stak uit zijn mond terwijl hij zich concentreerde. Jacek had een wit schrijfblok en een paar kleurpotloden tevoorschijn gehaald en Oleksi had een katje getekend en had *Yasia* in een hoek geschreven. Nu probeerde hij het schoolgebouw te tekenen. Dat was moeilijk.

Als we in Zweden zijn, dan krijgt hij het allergrootste tekenblok dat er te vinden is, dacht Alina. Ze merkte niet dat ze van

de grote weg naar een kleine bosweg afsloegen, maar voelde dat de camper vaart minderde.

De man met de bruine pet stond op van de passagiersstoel en trok aan Ivanna's been. Ze deed haar ogen meteen open. 'Kun jij de jongen een tijdje mee naar buiten nemen?' vroeg hij.

'Waarom dat?'

'We moeten met zijn moeder praten.'

Alina ging rechtop zitten. De stem van de man was veranderd, de vriendelijke toon was weg.

'Waar moeten we over praten?' vroeg ze.

'We moeten je een paar dingen uitleggen.' De man opende de deur en gebaarde naar Ivanna. Ze keek naar Alina.

De man deed een stap in haar richting. 'Ga niet moeilijk doen. Neem de jongen mee naar buiten.'

Ivanna deed wat hij zei omdat ze bang was voor wat er zou gebeuren als ze weigerde. Ze pakte Oleksi's hand vast en liep het trappetje voor de deur af. De man trok de deur achter haar dicht en deed hem op slot.

Alina zag wat hij deed. Ze voelde haar maag verkrampen toen ze beseftte dat ze volledig waren overgeleverd aan de genade van twee vreemde mannen in een bos ergens in Polen. Wat wilden ze?

'Ik neem aan dat je je paspoort bij je hebt,' zei de man.

'Ja.'

'Kun je het pakken?'

'Waarom dat?'

'Je hebt het niet nodig om Zweden binnen te komen. Wij hebben de benodigde documenten.'

'Waarom willen jullie mijn paspoort hebben?'

Ze zag de hand van de man niet voordat hij haar gezicht raakte. Ze viel naar achteren en trok haar hoofd in.

'Het is als volgt... Alina. Zo heet je toch?'

Alina knikte langzaam.

'We brengen jullie naar Zweden, zoals we beloofd hebben, maar daar willen we iets voor terug.'

‘Ik heb geen geld, ik...’

‘Je hebt een lichaam.’

Alina hief haar hoofd. Haar ogen waren vochtig en ze perste haar lippen op elkaar. Ze begreep het. ‘En als ik weiger?’ vroeg ze met een gebogen hoofd.

De man bukte zich. ‘Dan laten we je zoontje hier in het bos achter en brengen we je naar de grens terug. Hoe oud is hij? Zes? Zeven? Hoe lang denk je dat hij het in de wildernis volhoudt? Je weigert niet. Kleed je uit.’

Alina hield haar handen stevig verstrengeld tussen haar benen, haar borstkas spande. De man ging rechtop staan en keek naar de man achter het stuur. ‘Jacek, maak jij een proefrit op haar?’

Jacek begon zijn broek naar beneden te trekken.

Ivanna had verhalen gehoord over willekeurige aanvallen van Russische soldaten. Ze hadden vrouwen gedurende een bepaalde periode overal verkracht: op straat, in portieken en op binnenplaatsen. Zelf was ze daaraan ontkomen, maar de beelden stonden in haar geheugen gegrift en kwamen boven nu ze in het maanlicht buiten de camper stond. Ze besepte wat er binnen gebeurde en kon niets doen. Ze ging ervan uit dat de mannen wapens hadden en niet zouden aarzelen om ze te gebruiken als dat nodig was. Misschien zouden ze hen alle drie doodschieten en hier achterlaten.

Dus concentreerde ze zich op Oleksi en probeerde haar trilende handen te verbergen.

‘Blijven ze lang praten?’ vroeg hij.

‘Niet zo heel lang, denk ik,’ zei Ivanna en ze trok de jongen een stukje bij de camper vandaan.

Ineens klonk er gedempt gejammer in de camper.

‘Wat was dat?’ vroeg Oleksi. ‘Was dat mama?’ Hij trok zijn hand los en rende naar de camper toe. ‘Mama!’

Het duurde een paar seconden voordat Alina’s stem naar buiten drong. ‘Mama is hier, Oleksi. Er is niets aan de hand, ik...’ Haar stem zweeg abrupt.

Ivanna trok Oleksi tegen zich aan en hield haar armen voor zijn oren. Ze begon onstuitbaar te huilen en wist niet wat ze moest doen.

Op dat moment zag ze koplampen in het bos.

Eerst als een zwaaiend licht tussen de bomen, daarna recht op haar gericht. Ze hield haar hand boven haar ogen en probeerde te zien wat er naderde. Het was een grote zwarte Mercedes en het maanlicht weerkaatste op de glanzende lak.

Ivanna liet Oleksi los en begon wanhopig met haar armen te zwaaien. Ze wilde de auto per se laten stoppen en dat lukte. De auto bleef een stukje voor haar stilstaan. Voordat ze ernaartoe kon rennen ging het portier aan de bestuurderskant open en een slanke vrouw met zwart, grijzend haar stapte uit. Ze droeg een elegant lichtgrijs mantelpakje en rookte een sigaret.

Ivanna aarzelde even, ze had iets anders verwacht, maar voordat ze haar mond kon opendoen begon te vrouw te praten. ‘Hallo. Ik ben Sasja. Hoe heet jij?’

‘Ivanna! Je moet ons helpen. Ze zijn in de camper bezig met zijn moeder en...’ Ivanna wist niet goed wat ze moest zeggen met Oleksi naast zich, dus herhaalde ze: ‘Je moet ons helpen!’ De tranen stroomden over haar wangen.

Sasja maakte een gebaar alsof ze ze weg wilde strijken, maar bedacht zich en keek naar de camper. De ramen waren beslagen.

‘Ik kan je helpen,’ zei ze. ‘Je mag met mij meerijden.’

‘Maar ik... Waarnaartoe?’

‘Hiervandaan. Of wil jij de volgende zijn?’ Sasja knikte naar de camper. Het gejammer drong nog steeds naar buiten.

‘Zo meteen is het jouw beurt,’ ging ze verder.

Ivanna keek verward naar Oleksi. ‘Ik kan hem hier niet achterlaten.’

‘Zijn moeder is daarbinnen. Jij bent alleen. Wil je mee?’

Ivanna aarzelde. Oleksi klampte zich aan haar been vast. Sasja bukte zich, trok de jongen los, nam hem mee naar de camper en klopte op de deur. Hij werd geopend door de man

met de pet. Sasja tilde Oleksi op en de man trok hem naar binnen. Ivanna begreep niet wat er gebeurde en beet in haar gebalde hand.

Sasja liep naar de Mercedes, opende het passagiersportier en draaide zich naar haar om. 'Stap in de auto zodat je niet verkracht wordt, Ivanna. Of nog erger. Die mannen in de camper zijn beesten.'

Ivanna streek met een hand over haar wang. Ze had geen idee wat ze moest doen, voelde zich verloren en was bang. Ze deed een paar aarzelende stappen naar Sasja toe, draaide zich om naar de camper, stak haar hand op, zwaaide even en stapte in de zwarte auto. Sasja liep eromheen en ging achter het stuur zitten. Ze keerde de auto met enige moeite op de smalle weg en reed in de richting van waaruit ze was gekomen.

Op de achtergrond werd Oleksi weer van de trap geduwd, waarna de deur achter hem dichtsloeg. Hij liet zich op de grond zakken en zag de koplampen in het bos verdwijnen, waarna hij zijn handen voor zijn oren sloeg.